

รายงานผลการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practice)

การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ทางเลือกใหม่ในยุคดิจิทัลด้วย Co - Learning Space
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

๑. ความสำคัญและความเป็นมา

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน. ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

๓.๑ ด้านการจัดการเรียนรู้คุณภาพ

๓) ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย การเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม สร้างวินัย จิตสาธารณะ และ อุดมการณ์ ความยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อและข้อมูลข่าวสาร และทักษะการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล (Social Media) รวมถึงการใช้กระบวนการจิตอาสา กศน. ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ

๖) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดหลักสูตรการเรียนรู้ในระบบออนไลน์ด้วยตนเอง ครบวงจร ตั้งแต่การลงทะเบียนจนการประเมินผลเมื่อจบหลักสูตร ทั้งการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา ขั้น พื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเป็นการสร้างและขยายโอกาสในการเรียนรู้ให้กับ กลุ่มเป้าหมายที่สามารถเรียนรู้ได้สะดวก และตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียน

๗) พัฒนา Digital Learning Platform แพลตฟอร์มการเรียนรู้ของสำนักงาน กศน. ตลอดจนพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ และให้มีคลังสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่อที่ถูกต้อง ตามกฎหมาย ง่ายต่อการสืบค้นและนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

๓.๒ ด้านการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ

๑) ส่งเสริมการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ที่เน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับแต่ละช่วง วัย และการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมายและบริบทพื้นที่

๔) ส่งเสริมการจัดการศึกษาของผู้สูงอายุ เพื่อให้เป็น Active Ageing Workforce และมี Life skill ในการดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับช่วงวัย

๓.๓ ด้านองค์กร สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้คุณภาพ

๓) ปรับรูปแบบกิจกรรมในห้องสมุดประชาชน ที่เน้น Library Delivery เพื่อเพิ่มอัตราการ อ่านและการรู้หนังสือของประชาชน

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ในรูปแบบ Public Learning Space Co-Learning Space เพื่อการสร้างนิเวศการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสังคม

ที่มาและความสำคัญของผลงาน

ตามที่ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้มี นโยบายให้สถานศึกษา ดำเนินการ ศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ (Co - Learning Space) โดยเปิด พื้นที่สำหรับการทำงาน การเรียนรู้ พื้นที่สำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ห้องประชุมกลุ่มย่อย รวมทั้ง ให้บริการห้องสมุดทั้งในรูปแบบดิจิทัล และสืบค้นหนังสือในห้องสมุดด้วยตนเอง การบริการ อินเทอร์เน็ต สื่อมัลติมีเดีย เพื่อรองรับการเรียนรู้แบบ Active Learning ตามนโยบายของสำนักงาน กศน. สนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย ทัวถึง และให้โอกาสแก่กลุ่มเป้าหมายผู้ พลาดโอกาสทางการศึกษา สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีมีปัญญา มี ความสุข มีความเป็นไทยและมีศักยภาพในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต กศน.อำเภอเมือง

กาฬสินธุ์ ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านบ้านหนังสือชุมชน ขึ้นทั้ง ๘๓ แห่ง เน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วม และเชื่อมโยงความรู้ และให้ผู้รับบริการมีความสนใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถไปเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น จากอินเทอร์เน็ต จากภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งจะเห็นได้ว่า บ้านหนังสือชุมชนมีผู้รับบริการน้อยลง หรือประชาชนยังไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร ประชาชนผู้รับบริการ ส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีงานทำ มีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมากมาย จึงทำการจัดกิจกรรม ต่างๆ รวมทั้งคนที่จะมาร่วมทำกิจกรรมกับสถานศึกษานั้นไม่ต่อเนื่อง

ปัจจุบัน Social Media เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น โดยเฉพาะประชาชนทั่วไป มีการใช้ติดต่อสื่อสารกันอย่างแพร่หลาย และยังมีบทบาทกับระบบการศึกษาด้วย ผู้สอนจะสามารถประยุกต์ใช้ Social Media กับการศึกษา นำมาเป็นช่องทางในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพเพื่อให้ทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป กศน.อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพื้นที่อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ได้นำรูปแบบ การจัดกิจกรรมของห้องสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ (Co - Learning Space) มาปรับใช้กับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านบ้านหนังสือชุมชน เพื่อให้เกิดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ให้กับประชาชนได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีความหลากหลาย เหมาะสมสำหรับช่วงวัย
๒. เพื่อเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับประชาชนทั่วไป เข้ามาเรียนรู้ได้ตลอดเวลา
๓. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับตนเอง และชุมชน

เป้าหมาย

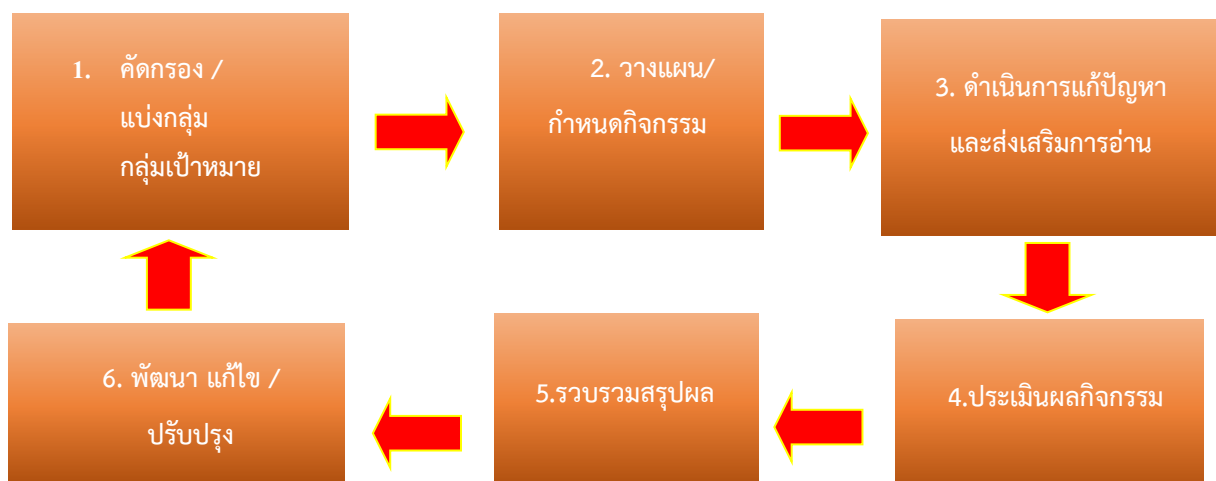
ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เป้าหมาย เชิงปริมาณ นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ได้รับการ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน..... คน

เชิงคุณภาพ นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ได้รับการบ้านหนังสือชุมชน ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป มีทักษะในการอ่านอยู่ในระดับดีมาก

๒. ลำดับขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

กิจกรรม/วิธีการ/ขั้นตอนที่สำคัญ

กิจกรรมการดำเนินงานแก้ปัญหาและพัฒนารูปแบบของการจัดกิจกรรม

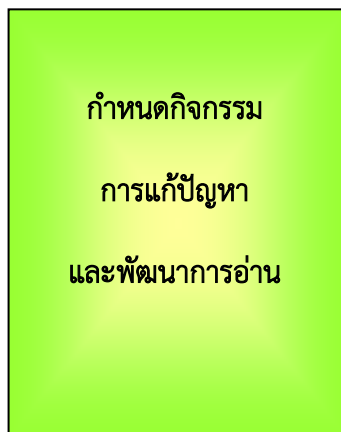
๑. คัดกรองกลุ่มเป้าหมาย (P : ชั้นวางแผน)

ประเมินทักษะการอ่าน

- ➡ กลุ่มเป้าหมาย นักเรียน นักศึกษา ผู้รับบริการ
- ➡ กิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับช่วงวัย
- ➡ บันทึกผลการดำเนินการ
- ➡ ประเมินผล

๒. กำหนดกิจกรรมที่เหมาะสม เป็นการกำหนดวิธีการและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้รับบริการ

- ➡ **กลุ่มที่ ๑** ผู้รับบริการอ่านคล่อง
 - อ่านนิทาน / กิจกรรม DIY/ บทความ / หนังสือ สรุป บันทึกผลจากการอ่าน
 - อ่านหนังสือให้ญาติผู้ใหญ่ฟัง (บันทึกลงแบบบันทึกกิจกรรม)
- ➡ **กลุ่มที่ ๒** ผู้รับบริการอ่านไม่คล่อง
 - อ่านนิทาน / กิจกรรม DIY/บทความ / หนังสือ กับเพื่อนหรือครู บรรณารักษ์ บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่าน บันทึกลงในแบบบันทึก
 - อ่านหนังสือให้ญาติผู้ใหญ่ฟัง (บันทึกลงแบบบันทึกกิจกรรม)

กลุ่มที่ ๓ ผู้เรียนอ่านไม่ออก

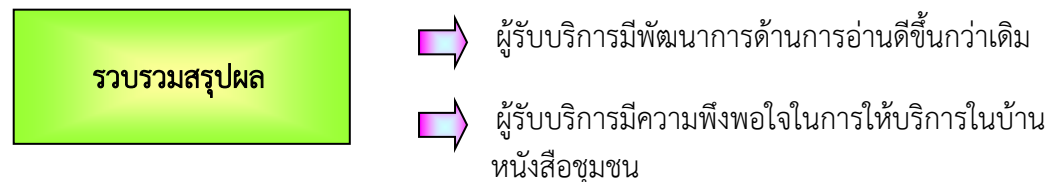
- อ่านใบงานที่กำหนดเป็นรายบุคคล กับครู กศน. และบรรณารักษ์
- อ่านหนังสือกับครู ,บรรณารักษ์ / เพื่อน ทุก ๆ วันอย่างน้อยวันละ ๕ - ๑๐ บรรทัด
- ศึกษาพัฒนาการ เปลี่ยนแบบฝึกการอ่านที่ยากขึ้นตามลำดับ
- ช่อมเสริมการอ่านเป็นรายบุคคล ตามความเหมาะสม

๓. ดำเนินการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสม สำหรับช่วงวัย (D: ขั้นตอนงาน)

๔. ประเมินผล และติดตามการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาการ กิจกรรมที่ไปจัด (C: ขั้นตอนติดตามตรวจสอบ ประเมินผล)

๕. รวบรวมสรุปผลข้อมูล เพื่อสรุปผลการดำเนินกิจกรรมประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมาย อย่างน้อยเพียงใด

(A: ขั้นพัฒนา แก้ไข / ปรับปรุง)

นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข โดยตรวจสอบกิจกรรมที่ควรปรับปรุง และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
ได้แก่ ปรับวิธีการที่ให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากขึ้น

๓. ผลการดำเนินงาน

๑. ผลที่เกิดกับตนเอง (กศน.อำเภอเมืองกาฬสินธุ์)

นักศึกษา และผู้รับบริการ ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป มีทักษะและกระบวนการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

๒. ผลที่เกิดกับผู้เรียนผู้รับบริการ

นักศึกษา และผู้รับบริการ ได้รับความรู้ และสามารถนำความรู้ในการจัดกิจกรรมไปปรับใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

๔. บทเรียนที่ได้รับ

การติดตามผู้รับบริการเชิงรุกผ่านทาง Social Media และการทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้าน
หนังสือชุมชน โดยใช้ต้นแบบ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ ดำเนินการตามแนวทางวงจรคุณภาพเดมมิง
(Deming Cycle : PDCA) ดังนี้

ด้านการวางแผน (P)

วางแผนการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พร้อมทั้งอธิบายถึงความสำคัญของการส่งเสริมการอ่าน เพื่อให้ผู้เรียน ผู้รับบริการเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรม สืบหาข้อมูลของ ผู้เรียน ผู้รับบริการเบื้องต้น เช่น มีสมาร์ทโฟน และมี user ในแอป Line, Facebook, Messenger หรือเทคโนโลยีที่สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้

ด้านการดำเนินงาน (D)

ดำเนินการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งช่วยแนะนำในการจัดกิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนโดยใช้รูปแบบ ศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ (Co - Learning Space) มาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมบ้านหนังสือชุมชน เน้นผู้รับบริการที่มีความหลากหลาย เข้าใจความสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยการสอดแทรกนำเทคโนโลยีมาร่วมจัดกิจกรรมช่องทาง Social Media ระหว่างบรรณารักษ์ ครูและผู้รับบริการในแอป Line, Face book, Messenger, แล้วเพิ่มผู้รับบริการที่มี user เข้าร่วมกลุ่ม และให้ผู้รับบริการเพิ่มเพื่อนเข้ามาในกลุ่มได้ใช้ช่องทาง Social Media ในการติดตามงาน ประชาสัมพันธ์งานต่าง ๆ

ด้านการตรวจสอบและประเมินผล (C)

๑. มีการติดตามการจัดกิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนเป็นระยะ
๒. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับช่วงเป็นไปตามแผน

ด้านการปรับปรุงและพัฒนาผลการปฏิบัติงาน (A)

มีการนำข้อผิดพลาดในการดำเนินการมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินการครั้งถัดไป ทำให้ผู้เรียน ผู้รับบริการ ในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ของ กศน.อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีร้อยละของผู้เข้าใช้บริการมากขึ้นสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ สามารถนำความรู้ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

กศน.อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ดำเนินการติดตามนักศึกษาในทุกรูปแบบ ตามความเหมาะสมกับบริบทของตัวนักเรียน นักศึกษา ผู้รับบริการ และสามารถอธิบายถึงความสำคัญของการทำกิจกรรม ในรูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยได้ มีการติดตาม ผู้ร่วมกิจกรรมเป็นระยะ พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดอย่างชัดเจน

๖. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

๑. จัดนิทรรศการเผยแพร่การจัดกิจส่งเสริมการอ่าน ให้แก่นักเรียน นักศึกษา ครูในโรงเรียนและสถานที่ต่างๆ
๒. ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของสารสัมพันธ์ของสถานศึกษาให้กับผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ
๓. สถานศึกษาได้รับรางวัลห้องสมุดประชาชนดีเด่น ระดับประเทศ
๔. บ้านหนองแสงจันทร์ ตำบลบึงวิชัย ได้รับรางวัลบ้านหนังสือชุมชนดีเด่นระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๕. เผยแพร่ผลงานผ่าน <https://www.facebook.com/nfemuangkalasin>
๖. เผยแพร่ผลงานให้กับสถานศึกษา กศน.อำเภอนำไปใช้

๗. ภาคผนวก (ร่องรอย หลักฐาน ภาพถ่าย ชิ้นงาน ฯลฯ)

วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ นางวรรณภา ศรีคำพิ์ ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ พร้อมด้วยบุคลากร กศน.อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ร่วมงาน “วันรักการอ่าน” เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยนางกนกวรรณ วิชาวัลย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานเปิดงาน และมอบรางวัล โล่ประกาศเกียรติคุณ ศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ Co-Learning Space ดีเด่น ระดับภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ(ห้องสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์) ให้กับ กศน.อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดกาฬสินธุ์ ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษารังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

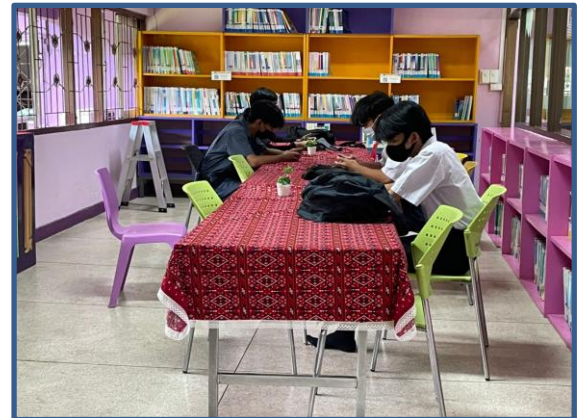

นางกนกวรรณ วิลาวัลย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เยี่ยมชมนิทรรศการศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ Co-Learning space ห้องสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดกศน.อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ สำนักงาน กศน.จังหวัดกาฬสินธุ์ ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษารังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

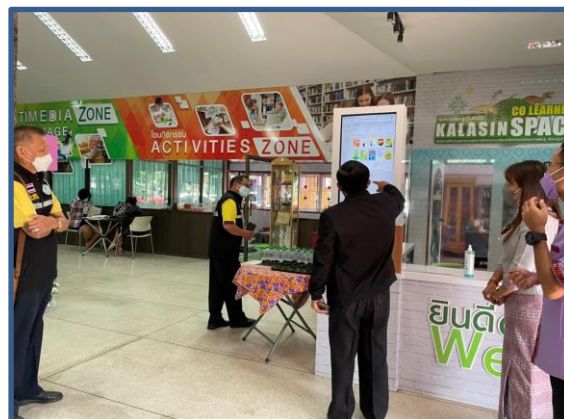
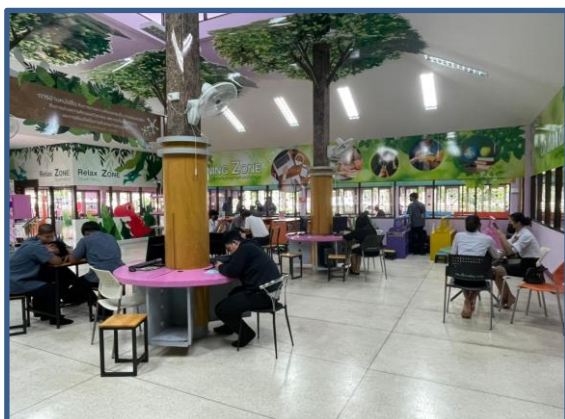

ภาพกิจกรรมการให้บริการแต่ละโซน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. โซนทำงาน หรือประชุม (Co - Working Zone)

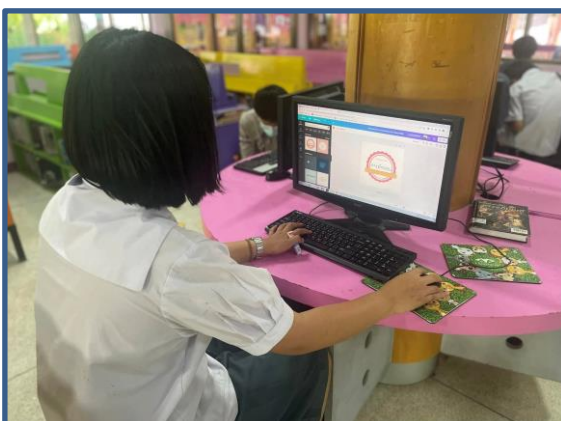
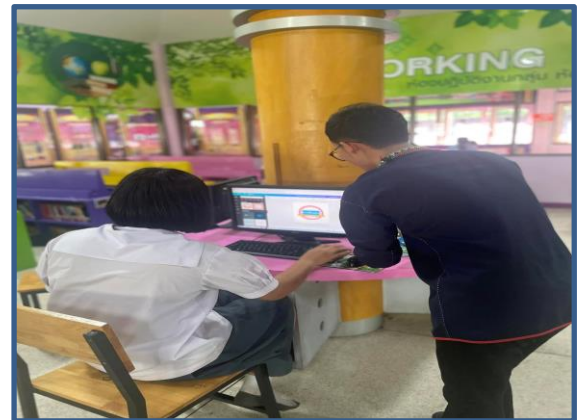
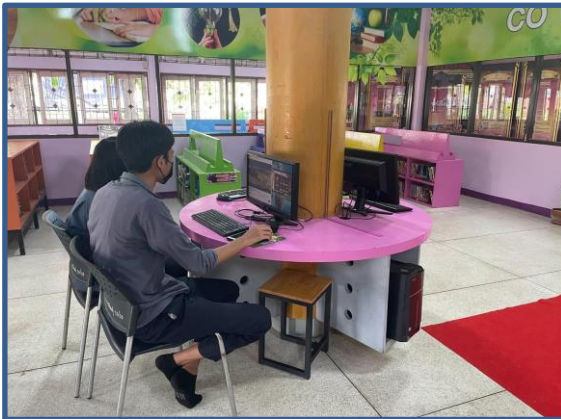
๒. โชนส่งเสริมการอ่าน ค้นคว้าข้อมูล สื่อ (Learning Zone)

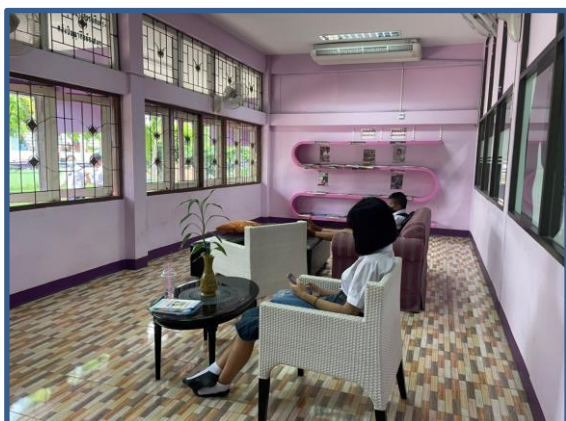
๓.โซนกิจกรรม (Activities Zone)

๔. โซน IT ศูนย์ภาษา ห้องภาพยนตร์ (Multimedia Zone and Language Center)

๕. โซนพักผ่อน (Relax Zone)

๖. โซนกาแฟ (Coffee Zone)

7. โซนสร้างสรรค์ (The Creative Zone)

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลกาฬสินธุ์

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลโพหนอง

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลเหนือ

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลหลุบ

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลห้วยโพธิ์

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลเชียงเครือ

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลนาจารย์

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลขมิ้น

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลไผ่

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลภูโป

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลลำคลอง

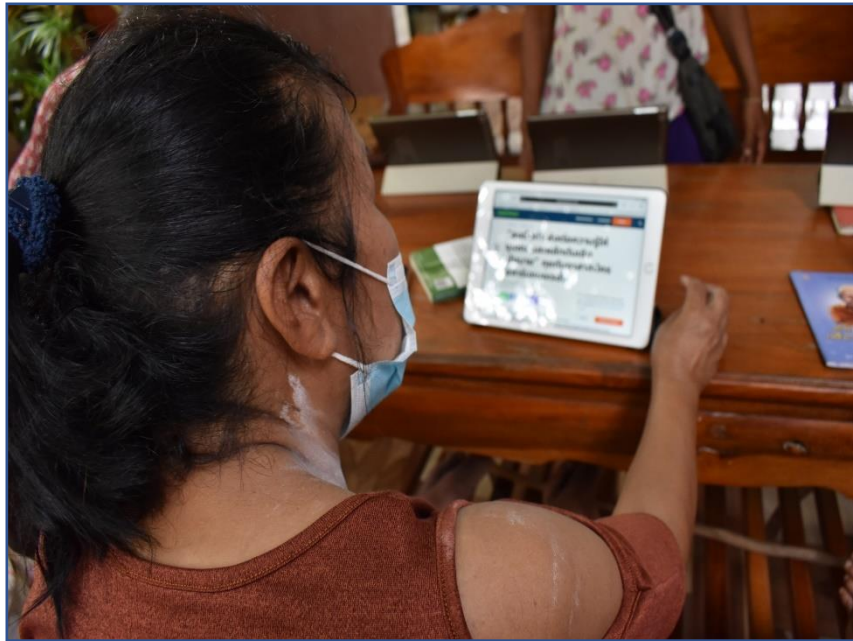
กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลภูดิน

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลลำปาง

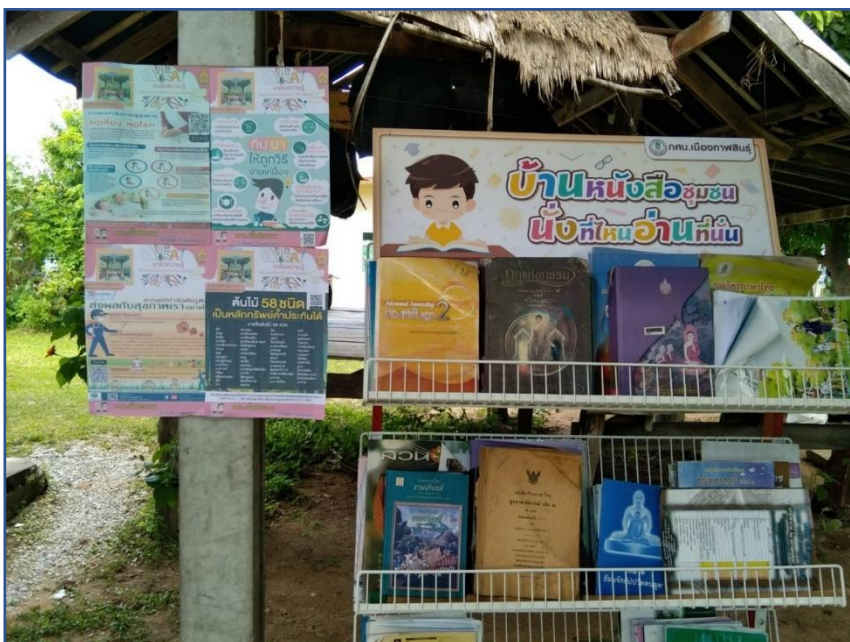
กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลลำพาน

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลหนองกง

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลกลางหมื่น

กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชนตำบลบึงวิชัย

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นางพรทิพย์พา	คาวิวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดกาฬสินธุ์
๒. นายคมสัน	สารแสน	รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดกาฬสินธุ์
๓. นางวรรณภา	ศรีคำพี	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
๔. นายสรพรเพชญ	ศิริเกตุ	ครูชำนาญการพิเศษ

คณะทำงาน

๑. นางวรรณภา	ศรีคำพี	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
๒. นายสรพรเพชญ	ศิริเกตุ	ครูชำนาญการพิเศษ
๓. นางสาวราภรณ์	เถินมงคล	ครูผู้ช่วย
๔. ครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียน		
๕. ครู กศน.อำเภอเมืองกาฬสินธุ์		

ออกแบบรูปเล่ม/พิมพ์

๑. นางสาวราภรณ์	เถินมงคล	ครูผู้ช่วย
๒. นางสาวสุทธิภรณ์	กล้าขยัน	นักจัดการงานทั่วไป